

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Seder Rav 'Amram Ga'on z.l.

Amram ben Sheshna

<אָאָג > אַנשש ןב םרמע

Warszawa, 625 = 1865

םינתח תכרב רדס

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-9755

יצמח בימינו, יצליחו חתן וכלה, ישכחו שניהם זה עם זה ויעלצו שניהם זה עם זה, ויעמידו בנים ויאריכו שנים בשבי יהודה, בנים מצליחים וכלכם ברוכים. ישמח חתן בכלה, וכלה תשכח בחתן, בבנים ובנות, בעושר ובנכסים, בבנים עוסקים בתורה מקיימי מצות בישראל:

ודוקא הוא שיש שם פנים חדשות שאומר כל שבעה. אבל אין שם פנים חדשות אין אומר שבע ברכות אלא יום ראשון. מכאן ואילך מברך שהשמחה, ואשר ברא. משבעה ועד שלשים אע"ג דאיכא פנים חדשים אס' אמר נחמתי הילולא מברך שהשמחה במעונו, ואי לא לא, וכי אמר נחמתי הילולא עד כמה, אמר רב פפי משמיה דרבה עד תריסר ירחי שתא, ומקמי הילולא מאימתי, מכי רמי שטרי באסינתא:

והכי אמר רב צמח גאון שמח תשמח כך מנהג בשתי ישיבות וכל מקומות שחוסמין בה משמח חתן וכלה, ואשר ברא ששון ושמחה פותח בה בצרוך. והכי אמר שר שלום גאון בצרכת חתנים כל שבעה, יום ראשון בשעת כניסתן לחופה, מכאן ואילך בשעת סעודה על כוס של ברכה בכל סעודה וסעודה, אס' יש עשרה וחתנים מן הסנין, וכך מנהג בשתי ישיבות:

הנכנס לבית הכנסת אומר:

מה טובו אהליך יעקב משכנותיך ישראל. ואני ברב חסדך אבא ביתך אשתחווה אל היכל קדשך ביראתך:

כסיוולא אומר, ה' נתני בצדקתך למען שוררי הישר לפני דרכך:

הנכנס לכרך, בכניסתו אומר:

יהי רצון מלפניך ה' אלהי שתכניסני לכרך זה לשלום:

בקש ללאת אומר:

מודה אני לפניך ה' אלהי שהוצאתני מכרך זה לשלום, וכשם שהוצאתני לשלום כך תכניסני לביתי לשלום, ותסמכני לשלום ותציעידני לשלום, ותצילני מכף אויב ואורב בדרך, ותנני לחן לחסד ולרחמים בעיניך ובעיני כל רואי, ברוך אתה ה' שומע תפלה:

א"ל אליכו לרב יהודה אחיה דרב סלא חסידא, לא תרוי ולא תרחח דלא תחטא, וכשאתה יולא לדרכ המלך בקוקך ולא. ומאי ניכו תפלה של דרך, אמר רבי יעקב אמר רב חסדא, יהי רצון מלפניך ה' אלהי שתוליכני לשלום ותסמכני לשלום וכו'. אמר אביי לעולם לשתוף איניש נפשיה בכהי לצורא דלימא בלשון רבים שתוליכנו ותסמכנו. אימתי מללי לה, אמר רב יעקב אמר רב חסדא משעה שהחזיק בדרך, מכי נפיק ומסגי, ועד כמה עד פרסה, דאפילו נפק לאורחא דחד פרסה לריך ללגויי תפלת הדרך, וכי מללי לה רב חסדא אמר מעומוד, ורב ששת אמר אפילו מאלך, רב חסדא ורב ששת הוו קא אזלי באורחא, קס רב חסדא וקמללי תפלת הדרך א"ל רב ששת לשמעיה מאי קא עביד רב חסדא א"ל קאי ומללי תפלת הדרך, א"ל אוקי לדידי נמי מהיות קוב אל תקרי רע: וכמאלך

תפלת הדרך

נד

והמהלך במקום סכנה מתפלל תפלה קצרה: אחרים אומרים:
צרכי עמך מרובים ודעתך קצרה, יהי רצון מלפניך ה' אלהי שתתן לכל אחד
ואחד כדאי פרנסתו ולכל גויה וגויה די מחסורה, והשוב בעיניך עשה. ברוך
אתה ה' שומע תפלה:

אמר רב הונא הלכתא כאחרים, ומאן דבעי ללויי הבינו, בדוכתא דחלתא
טפי, מללי תפלה קצרה כאחרים, ואע"ג דלייט אביי אמאן דמללי הבינו,
הני מילי במתא אבל באורחא דאיכא דחלתא, הבינו לריך, אבל מללי ללותא
דאחרים. וזו היא תפלת הבינו:

הבינו ה' אלהינו לדעת דרכך, ומול את לבבנו ליראתך ותורתך ולסלוח ולהיות
גאולים. ורחקנו ממכאוב ודשננו בנאות ארצך, ונפוצים מארבע תקביץ. והתועים
בדבר משפט בדעתך ישפטו, ועל הרשעים תניף ירך, וישמחו צדיקים בבנין עירך
ובתיקון היכלך ובעריכת נר לבן ישי משיחך, מרם נקרא אתה תענה. ברוך אתה
ה' שומע תפלה:

ומאי איכא בין הבינו לתפלה קצרה דאחרים, איכא דהבינו בעי תלת קמייחא
ותלת בתרייתא וכי עייל למתא לא בעי ללויי שמונה עשרה, תפלה קצרה לא
בעי תלת קמייחא ותלת בתרייתא וכי עייל למתא בעי ללויי שמונה עשרה, הבינו
מעומד, תפלה קצרה אפילו מהלך:

כשיואל אדם זלילה בלא טעה אומר:

מיומיני אל. ומשמאלי עזיאל, ומלפני נמואל, ומאחרי שעשועאל, שכנת אל על
ראשי, הצילני ה' מפגע רע ומשמן רע:

וכל טעה שאדם נלרך לנקציו ונכנס לבית הכסא. קודם כניסתו אומר:

התכבדו מכובדים קרושים משרתי עליון, תנו כבוד לאלהינו, שמרוני שמרוני,
עזרוני עזרוני, סמכוני סמכוני, עד שאכנס ואצא, שזה דרכן של בני אדם:

כשנפנה ויואל נוטל ידיו ואין לריך לברך על נטילת ידים אלא מברך ברוך
אשר יצר את האדם בחכמה, כמו שכתוב למעלה: והנפסה אינו מקנה
אלא בשמאל, שכך אמרו חכמים תניא א"ר עקיבא פעם אחת נכנסתי אחר
ר' יהושע לבית הכסא ולמדתי ממנו שלשה דברים, למדתי שאין נפסין מזרח ומערב
אלא לפון ודרום, ולמדתי שאין נפסין מעומד אלא מיושב, ולמדתי שאין מקנחין
בימין אלא בשמאל, א"ל בן עזאי עד כאן העזת פניך ברבך, א"ל תורה היא
וללמוד אני לריך. ומפני מה אין מקנחין בימין אלא בשמאל מפני תורה שניתנה
בימין, שנא' מימינו אש דת לנו. רבה בר בר חנה א"ר יוחנן מפני שקרובה לפה,
רשב"ל אמר מפני שקושר [בה] קשר של תפילין, רב נחמן בר יצחק אמר מפני שמראה
בה טעמי תורה, א"ר תנחום כל הלנוע בבית הכסא ניזול משלשה דברים מן
הנחשים מן העקרבים ומן המזיקין, וי"א אף חלומותיו מיושבין עליו:

הכנס לבית המרחץ אומר:

יהי רצון מלפניך ה' או"א שתכניסני לשלום ותוציאני לשלום, ותצילני מן ומביוצא
בה לעתיד לבא, והצילני משריפת אש ומשקיעת מים וממסולת אבנים

ואל